

Тернопільська обласна рада
Департамент освіти і науки Тернопільської обласної військової адміністрації
Фаховий коледж Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії
ім. Тараса Шевченка

*Циклова комісія трудового навчання та технологій
і образотворчого мистецтва*

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчально-виховної роботи
Павло ЯЛОВСЬКИЙ
« 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Пробні уроки в закладах загальної середньої освіти

Освітньо-професійний ступінь **фаховий молодший бакалавр**
Галузь знань **01 Освіта/Педагогіка**

Спеціальність **014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)**

Освітньо-професійна програма **Середня освіта (Образотворче мистецтво)**

Корната М. Пробні уроки в закладах загальної середньої освіти : робоча програма навчальної дисципліни для здобувачів фахової передвищої освіти з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво). Кременець, 2024. 27 с.

Розробник:

Корната Марія Дмитрівна – викладач циклової комісії трудового навчання та технологій і образотворчого мистецтва Фахового коледжу КОГПА ім. Тараса Шевченка.

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії трудового навчання та технологій і образотворчого мистецтва
Протокол № 1 від «01» серпня 2024 р.

Голова циклової комісії

— Віталій ПИСАРЕНОК

1. Вступ

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Пробні уроки в закладах загальної середньої освіти». Навчально-педагогічна практика передбачає ознайомлення із специфікою педагогічної діяльності загальноосвітнього навчального закладу, оволодіння вміннями та навичками організації навчально-виховної та наукової роботи.

Педагогічна практика є важливою складовою професійної підготовки майбутніх педагогів. Вона спрямована на формування практичних навичок, які необхідні для успішного виконання завдань у професійній діяльності. Під час практики здобувачі освіти мають змогу ознайомитися з реальними умовами роботи в закладах загальної середньої освіти, застосувати набуті теоретичні знання на практиці, розвинути педагогічну майстерність, навички організації навчально-виховного процесу, а також засвоїти сучасні підходи до викладання образотворчого мистецтва. Практика є важливим етапом підготовки фахівця, сприяючи становленню його професійної компетентності та адаптації до викликів сучасної освітньої системи

«Пробні уроки в закладах загальної середньої освіти» складена для навчання здобувачів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» відповідно до освітньо-професійної програми Середня освіта (Образотворче мистецтво) з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво).

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників		Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
			Денна форма навчання
Кількість кредитів – 7		Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна
		Спеціальність 014 Середня освіта (Образотворче мистецтво)	Рік підготовки
Загальна кількість годин – 210		Освітньо-професійна програма Середня освіта (Образотворче мистецтво)	3-й, 4-й курс
Тижневих годин: на базі практики – 4; 4. самостійної роботи здобувача – 4,4; 3,5			Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр
		Практика	
		80	
		Самостійна робота	
			40
			Вид контролю: самостійно

Примітка

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить для денної форми навчання – 66,6% до 33,3 %

2. Мета та завдання педагогічної практики

Навчально-педагогічна практика передбачає ознайомлення із специфікою педагогічної діяльності загальноосвітнього навчального закладу, оволодіння уміньми та навичками організації навчально-виховної та наукової роботи, проведення науково-дослідної роботи в умовах, що максимально наближені до майбутньої професійної діяльності фахового молодшого бакалавра.

Мета: сприяння становленню професійної компетентності та підготовка практиканта до виконання ним функцій вчителя образотворчого мистецтва в закладах загальної середньої освіти.

Педагогічна практика «Педагогічна практика. Пробні уроки в закладах загальної середньої освіти» проводиться у 6 і 7 семестрах один раз на тиждень без відриву від теоретичного навчання.

Основні завдання курсу:

- ознайомлення з особливостями організації і проведення уроків образотворчого мистецтва в закладах загальної середньої освіти;
- вивчення змісту програми образотворчого мистецтва та календарного планування;
- вивчення загально дидактичних методів, прийомів і засобів навчання, які застосовуються для організації освітнього процесу образотворчого мистецтва;
- формування у здобувачів освіти професійних компетентностей з педагогічної практики;
- формування здатності застосовувати знання культурного простору, досвід і способи художньо-творчої діяльності, рівень навченості, вихованості та розвитку в будь-якій діяльності людини;
- розуміння ролі мистецтва у житті, засвоєння художньої картини світу;
- формування здатності планувати і готувати зміст занять за основними розділами програми – від перших уроків в початкових класах до завершення вивчення курсу образотворчої грамоти в закладах загальної середньої освіти;
- знання сучасних напрямків, засобів, форм та методів образотворчого виховання школярів в контексті реалізації ідей концепції «Нова українська школа» та у процесі вивчення інтегрованого курсу «Мистецтво»;
- формування здатності вирішувати навчально-виховні завдання в процесі образотворчої діяльності. Пробуджувати естетичні відчуття. Сприяти естетичному, національному та патріотичному вихованню засобами образотворчого мистецтва;
- формування здатності здійснювати фахові обов'язки учителя образотворчого мистецтва у виконанні навчально-виховних завдань, поставлених державою перед закладом загальної середньої освіти.
- формування здатності визначати спільні ознаки та відмінності структури уроків образотворчої діяльності та інших навчальних предметів. Визначати загальну структуру уроку зображальної діяльності;
- формування здатності визначити аргументовано місце, послідовність та методику проведення занять з образотворчої діяльності: малювання з натури, за уявою, по пам'яті, тематичне малювання, декоративна творчість, художнє конструювання, шрифтова та прикладна графіка, ліплення, бесіди про мистецтво та ін.,
- вміти застосовувати основні дидактичні принципи методики викладання образотворчої діяльності;

- формувати здатність застосовувати технічні засоби навчання для розширення унаочнення навчального процесу;
- проводити уроки різних типів: практична робота, комбінований урок (відомості про мистецтво і практична робота).
- вміння визначати зміст і методи здійснення кожного складового елемента уроку:
- активізації уваги учнів;
- актуалізації опорних знань;
- мотивації навчальної діяльності;
- пояснення навчального матеріалу;
- практичної роботи учнів;
- демонстрації та роботі з наочністю;
- закріпленні вивченого матеріалу та набутих умінь;
- підведенні підсумків уроку.
- засвоїти прийоми і методи індивідуальної роботи з учнями з урахуванням їх вікових особливостей.
- вміти працювати з різними видами наочності. Виконувати наочні приклади послідовного зображення за темою уроку. Володіти практично прийомами наочного показу різних зображальних технік.

- У результаті вивчення навчальної дисципліни у здобувачів фахової передвищої освіти повинні бути сформовані такі компетентності:

ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5 Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК7 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8 Здатність використовувати інформацію та комунікаційні технології.

СК1 Здатність враховувати в освітньому процесі вікові особливості учнів.

СК2 Здатність до використання предметних знань в освітньому процесі.

СК3 Здатність до інтеграції предметних знань з різних освітніх галузей.

СК4 Здатність до добору й застосування доцільних форм, методів, технологій та засобів навчання.

СК6 Здатність до формування мотивації та організації пізнавальної діяльності учнів.

СК7 Здатність до спілкування з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою педагогічного супроводу.

СК8 Здатність до забезпечення сприятливих умов в освітньому середовищі для кожного учня відповідно до його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

СК9 Здатність до планування освітнього процесу в межах посадових обов'язків .

- СК10 Здатність до організації процесу навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти.
- СК11 Здатність до використання освітніх інновацій у професійній діяльності.
- СК12 Здатність до моніторингу педагогічної діяльності та визначення власних професійних потреб.
- СК13 Здатність розвивати мовно-комунікативну компетентність учнів.
- СК15 Здатність до попередження булінгу та протидії різними проявами насильства.
- СК16 Здатність розуміти основи образотворчої грамоти, аналізувати історичні етапи розвитку образотворчого мистецтва, художні твори; використовувати спеціальну термінологію; усвідомлювати значення образотворчого мистецтва у вихованні учнівської молоді
- СК19 Здатність добирати ефективні для художньо-творчого розвитку учнів форми, методи, засоби і технології студіювання образотворчого мистецтва.
- СК20 Здатність до організації, проведення й оцінки результативності навчальних практик, виховних заходів та виставок творів образотворчого мистецтва.
- СК 23 Здатність до аналізу традицій та сучасних тенденцій декоративно-прикладного мистецтва, ідентифікації та порівняння ознак різних його видів, навчання учнів технікам декоративно-прикладного мистецтва у позакласній та позашкільній діяльності.
- СК 24 Здатність створювати та реалізовувати художні проекти.
- СК 25 Здатність володіти навичками роботи з комп'ютерними графічними програмами для вирішення практичних завдань у професійній діяльності
- РН1 Здійснювати професійну діяльність державною мовою як усно, так і письмово.
- РН2 Застосовувати ефективні моделі міжособистісної комунікації як в професійній діяльності, так і поза її межами.
- РН3 Аналізувати можливості професійного розвитку з урахуванням умов педагогічної діяльності та індивідуальних запитів і потреб.
- РН4 Враховувати вікові особливості учнів в освітньому процесі для забезпечення його ефективності.
- РН6 Застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію змісту різних освітніх галузей в освітньому середовищі.
- РН9 Використовувати ефективні форми, засоби і стратегії комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями.
- РН13 Формувати в учнів здатність до конструктивної міжособистісної взаємодії.
- РН14 Формувати в учнів здатність використовувати інформаційно-комунікаційні та цифрові технології для вирішення навчальних завдань.
- РН15 Застосовувати основні стратегії поведінки щодо попередження булінгу та протидії різним проявам насильства.
- РН20 Здійснювати організацію, проведення та оцінку навчально-творчих практик, виховних заходів, виставок образотворчого мистецтва.
- РН22 Виявляти готовність до застосування художніх технік обробки матеріалів декоративно-прикладного мистецтва у гуртковій роботі та популяризації народного мистецтва.

PH23 Володіти знаннями та уміннями організації предметно-перетворювальної діяльності школярів у сфері декоративно-прикладного мистецтва.

PH24 Володіти техніками оформлювального мистецтва.

PH25 Уміти використовувати комп'ютерні графічні програми для створення власних художньо-творчих проєктів.

Програмні результати педагогічної практики:

- розвиток професійної компетентності практикантів;
- вміння планувати та проводити уроки образотворчого мистецтва в різних класах закладів загальної середньої освіти;
- навички організації різних видів образотворчої діяльності школярів;
- вміння використовувати найбільш ефективні методи, прийоми та засоби навчання;
- розвиток практичних умінь та навичок з образотворчого мистецтва;
- розвиток умінь самостійного аналізу методичної, педагогічної та психологічної літератури;
- удосконалення навичок ведення професійно-педагогічної документації.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Підготовка та проведення уроків образотворчого мистецтва у молодших класах закладів загальної середньої освіти. Підготовка до педагогічної практики.

Тема 1. Участь у настановчій конференції.

Ознайомлення здобувачів освіти із загальними цілями та завданнями педагогічної практики, організаційними аспектами її проведення, роз'яснення основних вимог до документації та діяльності практикантів. Настановча конференція також слугує платформою для обговорення питань, пов'язаних із специфікою роботи в освітніх закладах.

Тема 2. Знайомство із базою практики.

Ознайомлення здобувачів освіти із освітнім закладом, де проходитиме практика. Це включає знайомство з адміністрацією, педагогічним колективом, матеріально-технічною базою, кабінетом образотворчого мистецтва та іншими умовами для успішного виконання практичних завдань.

Тема 3. Знайомство із внутрішнім розпорядком закладу загальної середньої освіти, розкладами дзвінків та уроків образотворчого мистецтва.

Ознайомлення здобувачів освіти з розпорядком роботи школи, правилами поведінки учнів, розкладом дзвінків та уроків, а також особливостями організації освітнього процесу. Розуміння специфіки освітнього процесу в обраному закладі загальної середньої освіти.

Тема 4. Ознайомлення із календарним та поурочним плануванням.

Вивчення здобувачами освіти навчальних програм з образотворчого мистецтва, календарних та поурочних планів. Це дозволяє їм зрозуміти логіку і послідовність викладання матеріалу, а також підготуватися до складання власних конспектів уроків.

Тема 5. Складання графіка проведення уроків образотворчого мистецтва

Підготовка індивідуального графіку, за яким здобувачі освіти проводитимуть заняття. Врахування особливостей розкладу закладу загальної середньої освіти, а також узгодження графіку із вчителями та адміністрацією школи.

Змістовий модуль 2. Навчально-виховна робота.

Тема 6. Спостереження уроків образотворчого мистецтва в молодших класах.

Відвідування здобувачами освіти занять, які проводять досвідчені вчителі, з метою аналізу методики викладання, організації навчального процесу та використання наочності. Це дає змогу практикантам отримати цінний досвід для власної діяльності.

Тема 7. Підготовка конспектів уроків.

Складання здобувачами освіти детальних конспектів уроків, які будуть проводитися у молодших та середніх класах. У цих конспектах враховуються мета, завдання, структура уроку, методи навчання та форми роботи з учнями.

Тема 8. Проведення уроків образотворчого мистецтва згідно графіку.

Проведення здобувачами освіти запланованих занять, застосування отриманих знань та навичок. Особлива увага приділяється використанню сучасних методів навчання, інтерактивних технологій та творчому підходу до викладання.

Змістовий модуль 3. Методична робота.

Тема 9. Вивчення досвіду роботи вчителя образотворчого мистецтва та кращих педагогів закладу загальної середньої освіти.

Аналіз практикантами методів та прийомів викладання, які використовують досвідчені педагоги. Це допомагає перейняти ефективні педагогічні стратегії та адаптувати їх до власного стилю викладання.

Тема 10. Самоаналіз образотворчо-виховної діяльності.

Аналіз здобувачами освіти своєї роботи, визначення сильних сторін та аспектів, які потребують вдосконалення. Це сприяє розвитку рефлексивного мислення та підвищує професійну компетентність.

Тема 11. Опрацювання методичної літератури.

Вивчення практикантами сучасних підходів викладання образотворчого мистецтва, використання методичних посібників, наукових статей та інших ресурсів, що сприяють розширенню знань.

Тема 12. Консультації із методистом, учителем образотворчого мистецтва, викладачами коледжу.

Здобувачі освіти отримують рекомендації від досвідчених педагогів і викладачів, що дозволяє їм якісніше підготуватись до уроків та вирішити виникаючі проблеми.

Змістовий модуль 4. Підсумки педагогічної практики.

Тема 13. Оформлення документації педагогічної практики.

Заповнення практикантами педагогічного щоденника, складання аналізу спостереження про проведені уроки та виконання іншої документації, яка підтверджує проходження практики.

Тема 14. Участь у підсумковій конференції.

Обговорення результатів педагогічної практики, обмін досвідом між здобувачами освіти та педагогами, підведення підсумків і отримання зворотного зв'язку щодо проведеної роботи.

Змістовий модуль 5. Підготовка та проведення уроків образотворчого мистецтва у 5-7 класах закладів загальної середньої освіти. Підготовка до педагогічної практики.

Тема 15. Участь у настановчій конференції.

Ознайомлення з метою, завданнями та організаційними аспектами другої частини педагогічної практики. Обговорення специфіки роботи з учнями 5–7 класів, основні принципи планування уроків і ведення документації.

Тема 16. Знайомство із базою практики.

Вивчення практикантами закладу загальної середньої освіти, де проводитимуть уроки. Ознайомлення з методичним та матеріальним забезпеченням кабінету образотворчого мистецтва, ресурсами для навчання та педагогічним колективом.

Тема 17. Знайомство із внутрішнім розпорядком закладу загальної середньої освіти, розкладами дзвінків та уроків образотворчого мистецтва.

Вивчення правил внутрішнього розпорядку у закладі загальної середньої освіти, розкладу дзвінків і уроків сприяє кращій організації власної діяльності практикантів.

Тема 18. Ознайомлення із календарним та поурочним плануванням.

Аналіз здобувачами освіти навчальних програм та календарно-тематичного планування для середніх класів. Це дозволяє зрозуміти основні теми, які потребують висвітлення, та структуру уроків.

Тема 19. Складання графіка проведення уроків образотворчого мистецтва.

Розроблення практикантами індивідуальних графіків уроків, узгодження їх із керівником практики та адміністрацією закладу загальної середньої освіти.

Змістовий модуль 6. Навчально-виховна робота.

Тема 20. Спостереження уроків образотворчого мистецтва у 5-7 класах.

Аналіз уроків, які проводять досвідчені педагоги, допомагає здобувачам освіти побачити специфіку роботи з підлітками, дізнатися про ефективні прийоми мотивації та активізації учнів.

Тема 21. Підготовка конспектів уроків.

Складання здобувачами освіти детальних конспектів для середніх класів, враховуючи вікові особливості учнів, навчальні цілі та використання інтерактивних методів викладання.

Тема 22. Проведення уроків образотворчого мистецтва згідно графіку.

Проведення уроків дає можливість здобувачам освіти застосувати отримані знання та вдосконалити педагогічні вміння. Заняття супроводжуються використанням творчих методів навчання.

Змістовий модуль 7. Методична робота.

Тема 23. Вивчення досвіду роботи учителя образотворчого мистецтва та кращих педагогів закладу загальної середньої освіти.

Вивчення практикантами інноваційних підходів, які використовуються педагогами, аналіз досвіду і адаптація його до власної практики.

Тема 24. Самоаналіз образотворчо-виховної діяльності.

Аналіз практикантами якості своїх уроків, визначення труднощів, які виникли, та шляхи їх подолання. Формування професійної рефлексії.

Тема 25. Опрацювання методичної літератури.

Вивчення здобувачами освіти сучасних методичних посібників, наукових джерел та публікацій, що допомагають удосконалити викладацькі навички. Ознайомлення з методами викладання мистецтва.

Тема 26. Консультації із методистом та вчителем образотворчого мистецтва.

Консультація здобувачів освіти. Отримання практичних порад щодо підготовки та проведення уроків, вирішення конфліктних ситуацій і роботи з учнями.

Змістовий модуль 8. Підсумки педагогічної практики.

Тема 27. Оформлення документації педагогічної практики.

Завершення практикантами заповнення педагогічного щоденника, оформлення аналізу спостережень та інших матеріалів, що відображають їхню діяльність протягом практики.

Тема 28. Участь у підсумковій конференції.

Обговорення результатів практики, аналіз досягнень і недоліків, отримання рекомендацій для подальшого вдосконалення професійних навичок. Підсумкова конференція завершує практику, узагальнюючи досвід здобувачів освіти.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
лекції		практ.	лаб.	с. р.	
Змістовий модуль 1. Підготовка та проведення уроків образотворчого мистецтва в молодших класах закладів загальної середньої освіти. Підготовка до педагогічної практики					
Тема 1. Участь у настановчій конференції.	4			2	2
Тема 2. Знайомство із базою практики.	6			4	2
Тема 3. Знайомство із внутрішнім розпорядком закладу загальної середньої освіти, розкладами дзвінків та уроків образотворчого мистецтва.	4			2	2
Тема 4. Знайомство із календарним та поурочним плануванням.	8			4	4
Тема 5. Складання, графіка проведення уроків образотворчого мистецтва.	8			6	2
Разом за змістовим модулем 1.	30			18	12
Змістовий модуль 2. Навчально-виховна робота					

Тема 6. Спостереження уроків образотворчого мистецтва.	4			2	2
Тема 7. Підготовка конспектів уроків.	8			4	4
Тема 8. Проведення уроків образотворчого мистецтва згідно графіку.	38			34	4
Разом за змістовим модулем 2.	50			38	10
Змістовий модуль 3. Методична робота					
Тема 9. Вивчення досвіду роботи учителя образотворчого мистецтва та кращих педагогів закладу загальної середньої освіти.	14			10	4
Тема 10. Самоаналіз образотворчо-виховної діяльності.	4			2	2
Тема 11. Опрацювання методичної літератури.	6			2	4
Тема 12. Консультації із методистом, учителем образотворчого мистецтва, викладачами коледжу.	6			4	2
Разом за змістовим модулем 3.	30			18	12
Змістовий модуль 4. Підсумки педагогічної практики					
Тема 13. Оформлення документації педагогічної практики.	6			2	4
Тема 14. Участь у підсумковій конференції.	4			2	2
Разом за змістовим модулем 4.	10			4	6
Разом за 6 -й семестр.	120			80	40
Змістовий модуль 5. Підготовка та проведення уроків образотворчого мистецтва у 5-7 класах закладів загальної середньої освіти. Підготовка до педагогічної практики					
Тема 15. Участь у настановчій конференції.	6			4	2
Тема 16. Знайомство із базою практики.	6			4	2
Тема 17. Знайомство із внутрішнім розпорядком закладу загальної середньої освіти, розкладами дзвінків та	6			4	2

уроків образотворчого мистецтва.					
Тема 18. Ознайомлення із календарним та поурочним плануванням.	6			4	2
Тема 19. Складання графіка проведення уроків образотворчого мистецтва.	6			4	2
Разом за змістовим модулем 5.	30			20	10
Змістовий модуль 6. Навчально-виховна робота					
Тема 20. Спостереження уроків образотворчого мистецтва	6			4	2
Тема 21. Підготовка конспектів уроків образотворчого мистецтва.	8			4	4
Тема 22. Проведення уроків образотворчого мистецтва згідно графіку.	10			8	2
Разом за змістовим модулем 6.	24			16	8
Змістовий модуль 7. Методична робота					
Тема 23. Вивчення досвіду роботи учителя образотворчого мистецтва та кращих педагогів закладу загальної середньої освіти.	6			4	2
Тема 24. Самоаналіз образотворчо-виховної діяльності.	6			4	2
Тема 25. Опрацювання методичної літератури.	6			4	2
Тема 26. Консультації із методистом, учителем образотворчого мистецтва, викладачами коледжу.	6			4	2
Разом за змістовим модулем 7.	24			16	8
Змістовий модуль 8. Підсумки педагогічної практики					
Тема 27. Оформлення документації педагогічної практики.	6			4	2
Тема 28. Участь у підсумковій конференції.	6			4	2
Разом за змістовим модулем	12			8	4

8.					
Разом за 7-й семестр.	90			60	30
Разом годин за навчальним планом.	210			60	30

5. Зміст та організація практики

Проходження педагогічної практики передбачає проведення пробних уроків образотворчого мистецтва у 1-4 (6 семестр) та 5-7 (7 семестр) класах закладів загальної середньої освіти.

Етапи педагогічної практики	Зміст, основні завдання, тривалість
1. Підготовчий	Після настановчої конференції знайомство з: – адміністрацією і колективом закладу загальної середньої освіти; – розпорядком роботи закладу загальної середньої освіти; – навчальною програмою предмету «Образотворче мистецтво», календарно-тематичним плануванням; – матеріально-технічною базою, кабінетом образотворчого мистецтва (перший тиждень)
2. Ознайомлювальний	– спостереження та аналіз уроків образотворчого мистецтва; – складання плану-графіка проведення пробних уроків; – вивчення вікових та індивідуальних особливостей розвитку школярів. (другий тиждень)
3. Основний	– підготовка до проведення пробних уроків образотворчого мистецтва: вивчення літератури (основної і додаткової), підбір і виготовлення дидактичних матеріалів, складання планів-конспектів уроків тощо; – проведення уроків образотворчого мистецтва із учнями початкових (6 семестр) і середніх (7 семестр) класів; – продовження роботи з вивчення особливостей розвитку учнів закладу загальної середньої освіти. (від третього тижня і до закінчення педагогічної практики)
4. Підсумковий	– підготовка та оформлення звітної документації (останніх два дні); – участь у підсумковій конференції за результатами педагогічної практики (тиждень після закінчення практики).

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Скласти опис навчального закладу, включаючи його	4

	матеріально-технічну базу, кабінет образотворчого мистецтва та ін.	
2.	Створити таблицю розкладу дзвінків та уроків з коротким аналізом.	4
3.	Розробити календарний план уроків образотворчого мистецтва 1-4 класів.	3
4.	Скласти графік проведення власних уроків.	3
5.	Заповнити форму спостереження уроків (тема, мета, методи та ін)	4
6.	Написати детальний конспект уроку образотворчого мистецтва для молодших класів.	3
7.	Провести урок та підготувати короткий звіт з самоаналізом.	3
8.	Написати звіт про консультацію, зазначивши, які рекомендації отримано та як планується їх реалізація.	3
9.	Підготувати педагогічний щоденник з усіма необхідними даними (розклад, теми уроків, висновки тощо)	4
10.	Написати аналіз про власні досягнення під час практики.	3
11.	Написати короткий план дій на період практики, зазначивши цілі та пріоритетні завдання.	3
12.	Скласти порівняльну таблицю розкладу уроків молодших та середніх класів.	4
13.	Розробити календарний план уроків для 5-7 класів на одну чверть.	4
14.	Створити графік власних уроків із зазначених тем, мети та передбачувальних результатів.	4
15.	Написати конспект уроку для 5-7 кл.	3
16.	Провести урок та підготувати самоаналіз.	3
17.	Скласти звіт про методичні прийоми, що використовуються вчителем.	3
18.	Підготувати презентацію на основі одного з розділів методичного забезпечення.	3
19.	Підготувати резюме рекомендацій, отриманих під час консультацій.	3
20.	Підготувати всі звітні документи та приклади робіт учнів.	3
21.	Написати розгорнутий звіт про результати своєї діяльності під час практики.	3
	Всього годин	70

7. Зміст педагогічної практики

1. Підготовка, читання і обговорення (схеми обговорення додаються) теоретичних уроків з образотворчого мистецтва, в тому числі із психолого-педагогічних позицій.
2. Підготовка, читання і обговорення (схеми обговорення додаються)

теоретичних уроків з методики образотворчого мистецтва, в тому числі із психолого-педагогічних позицій.

3. Підготовка, проведення і обговорення (схеми обговорення додаються) уроків з образотворчого мистецтва, в тому числі із психолого-педагогічних позицій.
4. Підготовка, проведення і обговорення (схема обговорення, в тому числі і психолого-педагогічна, додається) поза аудиторного навчально-пізнавального заходу.
5. Підготовка, проведення і обговорення (схема обговорення додається) однієї з форм виховної роботи у класі.

8. Права та обов'язки практикантів

- Практиканти мають право:

- отримувати консультації вчителя образотворчого мистецтва та методиста з усіх питань, які виникають під час проходження педагогічної практики;
- вносити свої пропозиції щодо вдосконалення змісту навчально-виховного процесу, організації практики;
- приймати участь у суспільному житті закладу загальної середньої освіти;
- користуватися бібліотекою, кабінетами, навчально-методичними посібниками закладу загальної середньої освіти та коледжу.

- Практиканти зобов'язані:

- взяти участь у настановчій конференції перед початком педагогічної практики;
- виконувати зміст педагогічної практики;
- дотримуватися правил внутрішнього розпорядку закладу загальної середньої освіти;
- виконувати доручення адміністрації закладу загальної середньої освіти та керівника практики;
- перебувати у закладі загальної середньої освіти не менше 4 годин;
- своєчасно оформлювати документацію педагогічної практики.

9. Контроль та керівництво педагогічною практикою

Робота з практичної підготовки здобувачів до педагогічної практики проводиться дирекцією коледжу, завідувачем навчально-виробничої практики та керівником практики. Керівники практики визначають місце проходження практики; складають річний план практичної підготовки; розробляють розклади пробних уроків; здійснюють розподіл практикантів на практику; складають тарифікаційне навантаження викладачів з педагогічної практики; визначають методистів коледжу, які здійснюють керівництво практичною підготовкою у базах практики; організують та проводять інструктивні наради методистів та вчителів з різних видів практики; здійснюють методичне керівництво та контроль за практичною підготовкою.

На керівників практики покладаються такі права та обов'язки:

Керівник педагогічної практики:

- визначає заклади загальної середньої освіти для проведення практики і пропонує їх затвердити як базові обласному управлінню освіти;

- завчасно укладає договори з базами практики на її проведення за відповідною формою;
 - організовує обмін досвідом проведення педагогічної практики між методистами;
 - організовує проведення інструктажу з техніки безпеки та безпеки життєдіяльності здобувачів під час педагогічної практики;
 - відвідує заклади загальної середньої освіти, проводить бесіди із адміністрацією та вчителями з питань практики здобувачів, перевіряє документацію практики, відвідує уроки і позакласні заходи, бере участь у їх аналізі;
 - вивчає і аналізує звіти методистів та документацію здобувачів, на основі чого складає звіт про результати практики;
 - перевіряє журнали практики;
 - приймає диференційований залік з практики;
 - здійснює оплату за педагогічну практику працівникам закладу загальної середньої освіти, які брали безпосередню участь у проведенні практики.
- **Директор коледжу:**
 - забезпечує загальне керівництво і здійснює контроль за проведенням педагогічної практики;
 - затверджує річний план практики;
 - розглядає та затверджує звіти завідувача педагогічною практикою коледжу.
- **Завідувач педагогічною практикою:**
 - забезпечує планування і організацію усіх видів практики, підводить її підсумки;
 - проводить наради з питань організації і проведення практики, обговорення її результатів з методистами, керівниками закладів загальної середньої освіти;
 - організовує проведення інструктажу з техніки безпеки та безпеки життєдіяльності здобувачів під час проходження педагогічної практики;
 - налагоджує співпрацю циклових комісій, освітніх установ з питань організації практичної підготовки здобувачів;
 - здійснює методичне керівництво і контроль за діяльністю всіх осіб, що беруть участь в організації та проведенні педагогічної практики;
 - контролює роботу методистів;
 - разом з викладачами проводить підсумкові конференції за результатами практики;
 - приймає диференційований залік із педагогічної практики;
 - складає загальний звіт з усіх видів педагогічної практики;
 - узагальнює досвід практики, вносить пропозиції щодо її вдосконалення.
- **Методист педагогічної практики:**
 - узгоджує розподіл здобувачів за класами;
 - визначає теми уроків, які будуть проведені практикантами, з класним керівником, вихователем, соціальним педагогом;
 - організовує відвідування й обговорення здобувачами уроків та інших заходів, проведених досвідченими вчителями закладу загальної середньої освіти;
 - забезпечує проведення здобувачами уроків образотворчого мистецтва, консультує практикантів;

- аналізує документацію, подану практикантами, складає звіт за результатами практики і подає його керівникові практики;
- приймає участь в оцінюванні результатів практики, настановчій і підсумковій конференціях з педагогічної практики.

Керівники від бази практики (директор закладу загальної середньої освіти, заступник директора з навчально-виховної роботи, класні керівники, вчитель образотворчого мистецтва):

- ознайомлюють практикантів із закладом загальної середньої освіти, вчителями, документацією тощо;
- знайомлять здобувачів із учнями, класними журналами;
- перевіряють конспекти уроків образотворчого мистецтва;
- відвідують уроки образотворчого мистецтва, які проводять практиканти;
- проводять підсумкову педагогічну раду щодо оцінювання результатів діяльності здобувачів під час проходження педагогічної практики;
- підписують документацію практики.

Навчально-педагогічна практика з образотворчого мистецтва передбачена навчальним планом 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво) впродовж двох семестрів із розрахунку 4 години в тиждень. Група здобувачів освіти може ділитися на три підгрупи по 8-10 чол. в кожній. За кожною підгрупою закріплюється методист з числа викладачів циклової комісії, який має досвід роботи у школі чи вузі.

За час педагогічної практики здобувачі фахової передвищої освіти повинні провести:

1. У 6 семестрі: 5-6 уроків образотворчого мистецтва в 1-4 класах;
2. У 7 семестрі: 5-6 уроків образотворчого мистецтва в 5-7 класах.

Документація практики:

1. Щоденник педагогічної практики.
2. Конспекти уроків образотворчого мистецтва.
3. Психолого-педагогічна характеристика класу.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти під час самостійної роботи на практичних заняттях

1-2 бали – здобувач фахової передвищої освіти володіє елементарними теоретичними та практичними знаннями, його відповіді правильні, але недостатньо осмислені; завдання для самостійної роботи виконує на низькому рівні.

3 бали – здобувач фахової передвищої освіти на середньому рівні володіє теоретичними знаннями, його відповіді повні, але з деякими неточностями; здатний до виконання практичних завдань, однак не в повному обсязі, з помилками.

4 бали – здобувач фахової передвищої освіти володіє системними знаннями та здатністю до їх практичного застосування; правильно або з незначними помилками та в повному обсязі виконує практичні завдання.

5 балів – здобувач фахової передвищої освіти на високому рівні володіє теоретичними знаннями та здатний до їх творчого практичного використання; правильно виконує практичні завдання; активно працює над підвищенням рівня своєї професійної компетентності.

10. Методи навчання

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: конференція розповідь, практичні та дослідні роботи, самостійна робота, спостереження, аналіз, синтез, індукція, дедукція, узагальнення, метод проєктів, художньо-педагогічний аналіз робіт здобувачів освіти.

11. Методи контролю проходження практики

Спостереження та аналіз уроків образотворчого мистецтва, перевірка документації практики, перевірка виконання здобувачами завдань самостійної роботи, залік.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти з навчальної дисципліни «Пробні уроки в закладах загальної середньої освіти»:

Оцінку 5 (відмінно) – заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який виявив дисциплінованість, глибокі знання предметів із фахових дисциплін, творчу самостійність у плануванні, підготовці та проведенні образотворчо-виховної роботи у різних класах закладу загальної середньої освіти; проводив уроки образотворчого мистецтва на високому професійному рівні, використовуючи сучасні технології та методики; акуратно і правильно оформив звітну документацію, виконав усі завдання педагогічної практики.

Оцінку 4 (добре) – заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який проявив дисциплінованість та акуратність у роботі, любов до дітей та професії, виконав всі пункти змісту педагогічної практики, проте не досить ефективно застосовував здобуті знання, уміння та навички, потребував допомоги вчителя, допускав помилки у проведенні уроків образотворчого мистецтва; своєчасно та якісно оформив результати педагогічної практики.

Оцінку 3 (задовільно) – заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який виконав зміст педагогічної практики, але в реалізації завдань художньо-естетичного виховання допускав помилки, недостатньо ефективно застосовував теоретичну і методичну підготовку у проведенні уроків образотворчого мистецтва; не зумів налагодити творчого контакту з учнями; не своєчасно та неякісно оформив документацію педагогічної практики.

Оцінку 2 (незадовільно) – заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який порушував дисципліну, проявив порушення дисципліни, без причин пропускав практику; виявив недостатній рівень фахової підготовки; неефективно використовував методи і прийоми художньо-естетичного виховання; не зумів побудувати плідних стосунків з учнівським та учительським колективом; показав низький рівень фахових знань; не оформив звітної документації педагогічної практики.

При оцінюванні педагогічної практики в цілому враховуються:

- рівень професійно-педагогічних умінь;
- прояв професійно-значущих якостей особистості: організованість, дисциплінованість, доброзичливість, врівноваженість, любов до дітей;
- ініціатива і творчість, виявлені в період проходження практики на різних ділянках роботи;
- якість виконання усіх завдань практики;
- рівень виявлення творчості;
- рівень педагогічного аналізу і рефлексії;

- якість оформлення звітної документації з педпрактики;
- своєчасність здачі документації.

8. Методичне забезпечення

Навчально-методичне забезпечення, періодичні видання, методичні посібники, мультимедійні презентації за змістом тем.

8. Рекомендована література

Базова

1. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 20.08.2019 р.).
2. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 1-2 клас. [<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.1-2.Savchenko.pdf>]
3. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 3-4 клас. [<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.3-4.Savchenko.pdf>]
4. Модельна навчальна програма «Мистецтво: 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти. Кондратова Л. Г. [<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-roetap.z.2022/Mist.osv.gal/Mystetstvo.5-6-kl.Kondratova.23.07.pdf>]
5. Кардашов В.М. Теорія та методика викладання образотворчого мистецтва. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ. Видавничий дім «Слово». 2007. 296 с. [https://library.udpu.edu.ua/library_files/422791.pdf]
6. Ковальов, О. Є. Образотворче мистецтво, 1-7 класи: навч. посібник Суми : Універсальна книга, 2019. 318 с.
7. Красовська О. О. Образотворче мистецтво з методикою викладання у початковій школі. навч.-метод. Посібник. Львів. «Новий світ – 2000». 2020. 274 с. [<https://ns2000.com.ua/wp-content/uploads/2019/10/Obrazotvoche-mystetstvo.pdf>]
8. Ночвінова О. В. Марчук Ж. С., Хребто Т. С. Образотворче мистецтво. 5 клас: тематичне планування та розробки уроків. Харків : Ранок, 2010. 192 с. (Майстер-клас).
9. Рубля, Т. Є., Рубля І. А. Образотворче мистецтво: підручник для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ.– Ірпінь : Перун, 2007. 206 с.
10. Рубля, Т. Є., Федун С. І. Образотворче мистецтво: підручник для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ – Ірпінь : Перун, 2006. 142 с.
11. Рубля, Т. Є. Федун С. І. Образотворче мистецтво: підручник для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ – Ірпінь : Перун, 2007. 192 с.
12. Сердюк І. І., Семеніхіна С. М. Образотворче мистецтво. 6 клас: тематичне планування та розробки уроків. Харків : Ранок, 2010. 256 с. (Майстер-клас).

13. Сердюк І. І., Сердюк Ф. М., Семеніхіна С. М. Образотворче мистецтво. 7 клас: тематичне планування та розробки уроків. Харків : Ранок, 2010. 272 с. (Майстер-клас).
14. Фесенко Л. В. Образотворче (візуальне) мистецтво. 5-7 класи: програма курсу. Тематичне планування. Розробки уроків. Харків : Ранок, 2004. 384 с.
15. Фесенко Л. В., Рубля Т. Є. Я іду на урок образотворчого мистецтва. 5 клас. Харків : Ранок, 2008. 160 с. (Б-ка творчого вчителя).
16. Фесенко Л. В., Рубля Т. Є. Я іду на урок образотворчого мистецтва. 6 клас. Харків : Ранок, 2007. 160 с. (Б-ка творчого вчителя).
17. Фесенко Л. В., Рубля Т. Є. Я іду на урок образотворчого мистецтва. 7 клас. Харків : Ранок, 2008. 176 с. (Б-ка творчого вчителя).
18. Шевнюк, Олена Леонідівна. Методика навчання образотворчого мистецтва у вищих навчальних закладах : навчальний посібник/ Київ : Освіта України, 2017. 311 с.
19. Шестобуз О. С. Образотворче мистецтво з методикою викладання в початкових класах : навч.-метод. посібник. Чернівці. ЧНУ, 2011. 140 с.

Допоміжна

1. Бровченко А. В. Образотворче мистецтво : альбом-посібник за підручником Л. М. Любарської, М. І. Резниченка «Образотворче мистецтво», 1 кл. 3-тє вид. Київ : СПД-ФО Тернов І. Є., 2009. 63 с.
2. Веселкові барви на уроках образотворчого мистецтва: (на допомогу педагогічним працівникам загальноосвітніх та позашкільних закладів освіти). Харків : Ранок, 2005. 112 с.
3. Климова, Л. В., Ланіна І. В. Образотворче мистецтво. 2 кл.: плани-конспекти. Харків : Ранок, 2006. 95 с.
4. Ночвінова О. В., Марчук Ж. С., Хребто Т. С. Образотворче мистецтво. 5 клас: тематичне планування та розробки уроків. Харків : Ранок, 2006. 192 с.
5. Ночвінова О. В., Марчук Ж. С., Хребто Т. С. Образотворче мистецтво. 5 клас: тематичне планування та розробки уроків. Харків : Ранок, 2008. 192 с.
6. Образотворче мистецтво. 3 кл. : плани-конспекти / Л. В. Климова, І. В. Ланіна, Л. І. Божко та ін. Харків : Ранок, 2006. 112 с.
7. Образотворче мистецтво 1-7 класи: навч.-метод. посіб. для вчителів / Г. А. Полякова, Л. І. Божко, О. О. Лейбіна та ін. Харків : Скорпион, 2001. 160 с.
8. Пасічник, А. М. Образотворче мистецтво : словник-довідник. Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2003. 216 с.
9. Сердюк І. І., Семеніхіна С. М. Образотворче мистецтво. 6 клас: тематичне планування та розробки уроків. Харків : Ранок, 2006. 256 с. (Майстер-клас).
10. Сердюк І. І., Семеніхіна С. М. Образотворче мистецтво. 6 клас: тематичне планування та розробки уроків. Харків : Ранок, 2008. 256 с. (Майстер-клас).
11. Сердюк І. І., Сердюк Ф. М., Семеніхіна С. М. Образотворче мистецтво. 7 клас: тематичне планування та розробки уроків. Харків : Ранок, 2008. 272 с. (Майстер-клас).
12. Трач С. К. Уроки образотворчого мистецтва. 1 клас: посібник для вчителя. Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2005. 112 с.

13. Трач С. К. Уроки образотворчого мистецтва. 2 клас : посібник для вчителя. Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2005. 96 с.
14. Трач С. К. Уроки образотворчого мистецтва. 3 клас : посібник для вчителя. Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2007. 104 с.
15. Трач С. К. Уроки образотворчого мистецтва. 4 клас: посібник для вчителя. Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2006. 120 с.
16. Федун, С. І., Чорний О. В. Українська художня культура. 10 клас : книжка для вчителя. Тернопіль : Мандрівець, 2011. 120 с.
17. Фесенко Л. В. Образотворче (візуальне) мистецтво. 5-7 класи: програма курсу. Тематичне планування. Розробки уроків. Харків : Ранок, 2004. 384 с.
18. Художня культура : підручник для 11 кл. загальноосвіт. навч. закладів; рівень стандарту / Н. Є. Миропольська, Л. М. Масол, Е. В. Белкіна, О. В. Гайдамака ; за заг. ред. Н. Є. Миропольської. Харків : Ранок, 2011. 175 с.
19. Художня культура України : навч. посібник для загальноосвіт. навч. закладів України / Л. М. Масол, С. А. Ничкало, Г. І. Веселовська, О. І. Оніщенко ; за заг. ред. Л. М. Масол; Інститут проблем виховання АПН України. Харків : Ранок, 2010. 239 с.
20. Шалаєва Г. П. Вчимося малювати: посібник. Київ : Країна мрій, 2008. 224 с.

Додатки

Додаток 1

Методичні рекомендації щодо підготовки уроку образотворчого мистецтва

1. Проконсультуйтеся із методистом практики та з учителем образотворчого мистецтва щодо організації та проведення уроку образотворчого мистецтва.
2. Ознайомтеся з навчальною програмою із образотворчого мистецтва, зі змістом відповідного розділу теми, з'ясуйте їх зв'язок з іншими темами.
3. Визначте місце конкретної теми уроку в системі й структурі навчальної дисципліни.
4. Проаналізуйте виклад обраної теми в підручнику відповідно до вимог програми.
5. Опрацюйте методичну літературу щодо оптимізації навчально-виховного процесу в ході опрацювання конкретного навчального матеріалу.
6. Доберіть дидактичний матеріал з потрібної теми.
7. Чітко визначте мету і завдання уроку.
8. Чітко визначте тип і структуру уроку.
9. Заздалегідь прийдіть у клас, де будете проводити урок, і познайомтеся з учнями.
10. Доберіть ефективні, на вашу думку, для вивчення обраної теми методи навчання.
11. Доберіть необхідні засоби навчання (дидактичний матеріал, таблиці, ілюстрації (твори мистецтва, учнівські роботи, власні) та ін.).
12. Зіставте обрані методи, прийоми, засоби навчання з власними можливостями та можливостями учнів.
13. Складіть план-конспект уроку, у якому визначте тему, мету (дидактичну, розвивальну, виховну), виділіть структурні компоненти відповідно до обраного типу.
14. План треба складати повний, з достатнім розкриттям змісту і ходу уроку, з повним методичним забезпеченням.
15. Продумайте прийоми використання наочних посібників, підготувавши необхідні пристрої; заздалегідь потренуйтеся виконувати педагогічний малюнок на дошці.
16. На урок вдягніться просто й елегантно, щоб вам було зручно, а учнів ваша зовнішність не відволікала від навчального матеріалу.

Додаток 2

Орієнтовна схема аналізу уроку

1. *Загальні відомості про урок: дата, клас, предмет, обладнання.*
2. *Початок уроку.* Готовність класу до уроку. Вміння вчителя зосередити увагу учнів на навчальну роботу, створити робочий настрій в класі.
3. *Тема і мета уроку* (навчальна, виховна, розвиваюча). Місце даного уроку в системі уроків з теми, зв'язок з попереднім вивченим матеріалом.
4. *Організація уроку:*
 - тип уроку;
 - структура уроку, його етапи, їх послідовність і розподіл часу, відповідність побудови уроку його змісту і меті;
 - види навчальної діяльності;

- поєднання фронтальної, групової та індивідуальної роботи на уроці;
- раціональне використання часу.

5. Зміст уроку:

- науковий виклад матеріалу на уроці, його відповідність особливостям учнів;
- виховне значення уроку;
- доцільність викладеного матеріалу: для опитування, закріплення, пояснення, самостійної роботи, повторення, роз'яснення домашнього завдання;
- відповідність змісту уроку вимогам програми;
- зв'язок теорії з практикою;
- зв'язок вивченого матеріалу з попереднім;
- міжпредметні зв'язки;
- обсяг знань учнів, їх вмій і навичок.

6. Методика проведення уроку:

- обладнання уроку, використання наочності, дидактичного матеріалу на всіх етапах;
- відповідність методів і прийомів навчальним, виховним та розвиваючим завданням уроку;
- постановка учителем перед учнями мети уроку і проведення підсумків;
- робота з слабо встигаючими на уроці;
-
- правильність оцінювання учителем знань і діяльності учнів, їх ефективність і об'єктивність;
- дотримання на уроці єдиних вимог до учнів.

7. Організація пізнавальної діяльності учнів:

- роль, місце і характер самостійної роботи учнів на уроці;
- використання підручників і наочних посібників;
- послідовність питань і завдань, прийоми активізації учнів
- характер пізнавальних завдань, формулювання проблемних питань.

8. Психологічні основи уроку:

- розвиток уваги;
- розвиток пам'яті, мислення;
- чергування матеріалу різного ступеня важкості, різноманітність видів навчальної діяльності;
- присутність психологічних пауз;
- емоційна атмосфера уроку.

9. Індивідуальний і диференційований підхід до учнів на уроці.

10. Об'єм та характер домашнього завдання.

11. Робота і поведінка учнів на уроці (активність класу, дисциплінованість, організованість, мовлення, зацікавленість дітей матеріалом, якість їх відповідей).

12. Поведінка вчителя на уроці (зовнішній вигляд, мовлення, витримка вчителя, доброзичливість у спілкуванні з учнями, вимогливість до учнів, вміння розподіляти увагу на уроці, використання різноманітних прийомів впливу на школярів).

13. Висновки і побажання.

Педагогічний щоденник

Педагогічний щоденник – це робочий документ здобувача освіти, в якому: планується педагогічна організаторська діяльність студента і дитячого колективу; розвивається методична сутність справ, що проводяться; аналізується кожний день перебування в школі; робляться висновки та узагальнення.

Педагогічний щоденник є обов'язковим документом педагогічної практики. Він перевіряється методистом з фахової дисципліни, викладачем педагогіки, може проглядатися керівником практики. Стан педагогічних щоденників враховується при виставленні заліків і оцінок за навчально-педагогічну практику.

Ведення щоденника сприяє самоосмисленню здобувачами освіти своєї педагогічної роботи, формуванню умінь бачити кожну дитину у взаємодії з товаришами, оволодівати методикою правильної оцінки справ і вчинків школярів і власних також, уміннями аналізувати й оцінювати виховні справи.

Творча робота вчителя можлива лише при умові критичного ставлення до педагогічних фактів і явищ, їх педагогічного аналізу, розвитку педагогічної спостережливості вчителя і навичок самоаналізу. Ці якості необхідно розвивати майбутньому вчителю, тому саме ведення педагогічного щоденника сприяє розвиткові цієї якості, він є засобом педагогічної самоосвіти і самовиховання майбутнього спеціаліста.

Зразок оформлення щоденника педагогічної практики**1 сторінка:****Щоденник**

переддипломної педагогічної практики
здобувача 31-Рк групи Фахового коледжу

Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії
ім. Тараса Шевченка
(прізвище, ім'я, по батькові)

2 сторінка:

Заклад загальної середньої освіти:

Класи:

Директор закладу загальної середньої освіти:

Заступник директора з виховної роботи:

Методист:

Учитель образотворчого мистецтва:

3-а сторінка: розклад уроків.

4-а сторінка: розклад дзвінків.

5-а сторінка: список учнів

Далі: щоденник спостережень.

Щоденник спостережень

Дата	Клас	Тема та мета уроку, короткий їх хід	Аналіз спостережень	Висновки і пропозиції
------	------	--	---------------------	--------------------------

Орієнтовна схема написання психолого-педагогічної характеристики класу**1. Загальні відомості про клас**

Кількість учнів, з них хлопців та дівчат. Віковий склад. Коли і як було сформовано цей колектив і яких змін він зазнав за час свого існування.

2. Структура колективу та взаємовідносини

Чи є угруповання в колективі? Чи існують конфлікти між окремими угрупованнями та їх лідерами? Ступінь згуртованості та узгодженості дій учнів у класі (у закладі загальної середньої освіти, поза ним). Формальні та неформальні лідери в класі. Як вирішуються в класі питання допомоги учням, які її потребують? Наявність у класі учнів, які перебувають в ізоляції. Ставлення класу до новачків. Особливості взаємин між хлопцями та дівчатами.

3. Ціннісні орієнтації класу

Рівень громадянської зрілості учнів класу. Які суспільно значущі інтереси мають місце? Духовні запити та пріоритетні цінності. Моральні якості особистості, які більш за все цінують у цьому колективі, та якості, що викликають найбільший осуд.

4. Інтелектуальний розвиток класу

Загальна характеристика успішності в класі. Дисципліна класу на уроках. Ставлення до списування, підказок, шпаргалок. Чи прислуховуються учні до думки своїх товаришів по класу? Чи легко учні класу знаходять спільну мову при розв'язанні тих чи інших проблем? Громадська думка в класі. Чи часто вона змінюється і під впливом яких чинників? Життя класу після уроків. Участь учнів у роботі гуртків, секцій, позашкільній діяльності. Стан критики та самокритики в класі. Як сприймають учні класу критичні зауваження?

5. Емоційний клімат класу.

Який настрій переважає в класі? Чи хвилюють невдачі класу всіх учнів? Емоційне «благополуччя» чи «неблагополуччя» окремих учнів. Чи вміють учні класу контролювати та регулювати свої емоції?

6. Вольові характеристики класу.

Чи здатний клас мобілізувати фізичні та духовні сили на подолання труднощів чи перепон? Чи може клас швидко і самостійно приймати рішення. Прийнявши рішення, клас береться за його виконання чи зволікає з ним? Чи завжди клас доводить справу до кінця? Чи здатний клас на розумний і виправданий ризик?

7. Педагогічне керівництво класом

Особистість класного керівника. Стиль його взаємовідносин з класом. Авторитетність. Здійснення диференційованого та індивідуального підходів при роботі з учнями.

8. Загальні психолого-педагогічні висновки

Загальна характеристика рівня розвитку колективу класу. Позитивні аспекти й недоліки в організації життя та діяльності класу. Рекомендації щодо подальшої роботи з конкретним класом.